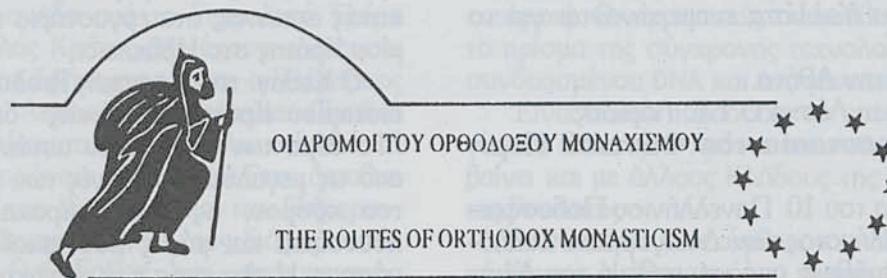

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ • Οκτώβριος 1994 • Αριθμ. Φύλου 34

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Ευρώπη αναζητά την ψυχή της, εναγωνίσιως! Διαφορετικά δεν εξηγείται η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης να υιοθετεί ειδικό πρόγραμμα υπό τον τίτλο **"Οι δρόμοι του Μοναχισμού"** και να το εντάξει στης **"Πολιτικές διαδρομές"** που έχει καθιερώσει, στην προσπάθειά του να αναδείξει τα μεγάλα φαινόμενα και τις ισχυρές δυνάμεις, που σημάδεψαν το πρόσωπο της Ευρώπης, συμπροσδιόρισαν το ρυθμό και την κατεύθυνση αυτής της πορείας και νομιμοδότισαν τη σωή των λαών της και, σε ικανό βαθμό, τη σωή των λαών όλου του κόσμου, που έγιναν μέτοχοι του πνεύματος της Ευρώπης στη διαδρομή των αιώνων.

Και βέβαια κανές αύτοί εκείνους που είναι σε θέση να παρακαλουθίσουν αυτή τη διακριτική πορεία, την περιπέτεια, τις εξάρσεις και της πτώσεις της Ευρώπης, δεν αγνοεί και δεν αρνείται το γεγονός, πως ο Μοναχισμός, αναπολικός και δυτικός, επιφράγματος με το δικό του τρόπο ανεξίτηλα την πορεία αυτή και συνεχίζει να προσφέρει την πνευματική εμπειρία του, τη μαρτυρία και τη διακονία του. Εκείνο που αφηνιδίαζε, ευχάριστα βέβαια, είναι ότι ο χριστιανικός Μοναχισμός προσελκύει το ενδιαφέρον των μεγάλων Οργανισμών, όπως είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης που μελετούν και σκεδιάζουν -κατ' άνθρωπον- το μέλλον της πείρου μας και αποφασίζουν γι' αυτό. Συνήθως αυτό το μέλλον εγκλωβίζεται σε πολιτικά σχήματα, σε οικονομικούς υπολογισμούς και σε ορθολογικούς, γνωστολογικούς και τεχνοκρατικούς προσαναπλισμούς, που όχι μόνο δεν προσφέρουν πάντοτε της επιθυμητές λύσεις, αλλά αντίθετα επικυρώνουν τα αδιέξοδα του ανθρώπου και μάλιστα εκείνα των νέων.

Είναι παράνυχρο, λοιπόν, το γεγονός, ότι με το παραπάνω πρόγραμμα, το Συμβούλιο της Ευρώπης και οι συνεργαζόμενες στο πρόγραμμα χώρες, μεταξύ των οποίων και η δική μας, καταθέτουν μια δίκαιη αναγνώριση, μια θαρετή ορολογία και μια συνεπή επιλογή:

- Την αναγνώριση της προσφοράς του Μοναχισμού στον πολιτισμό της Ευρώπης κατά τη δισκίλειτή περίπου παρουσία στην ίππειρο εραστών του μονάρχου βίου -ανδρών και γυναικών- ασκητών και οσίων και αγίων και εργατών του δόγματος του Θεού, αλλά και του αγρού και της τέχνης και της παιδείας και της επιστήμης και της φιλανθρωπίας και παντός αγαθού.

- Την ομολογία, πως η είσιδος της Ευρώπης στην τρίτη μετά Χριστόν κιλιετία πρέπει να συνοδευθεί από όλες εκείνες τις δυνάμεις, που μπορούν να εξασφαλίσουν τον πλούτο της ποικιλίας, το εύρος και το βάθος του οράματος, αλλά και την αναγκαία αρμονία των αναθέσεων, που συμβάλλουν στην εκάστοτε σύνθεση που τροφοδοτεί τη σωή. Το σκεπτικό πρόσφατο αίτημα του Προέδρου Jacques Delors, να δώσουν οι Εκκλησίες ψυχή, υδρία και πνευματικότητα στην Ευρώπη, αποτελεί παραδοκή και ομολογία ενός ελλείμματος πρώτου μεγέθους και επειγούσας προτεραιότητας. Η στροφή προς το Μοναχισμό σημαίνει διαδιλλωση της πεποίθησης, πως αυτός είναι ο ασφαλέστερος δρόμος, που μπορεί να οδηγήσει και πάλι τους λαούς της Ευρώπης στο να ξαναβρούν την ψυχή τους, την πνευματικότητά τους και το νόημα της υπάρχεως τους.

Τέλος, η πρόθεση του προγράμματος, να προσφέρει σε νέους και νέες της Ευρώπης την ευκαρία βαθύτερης γνωριμίας με την παράδοση και τη σύγχρονη σωή του Μοναχισμού, αποτελεί μια συνετή παθαγωγική επιλογή, άξια να επαινεθεί και να στηριχθεί από κάθε πλευρά.

Φυσικά, ο Ορθόδοξος Μοναχισμός, συνεργαζόμενος συνειδητά, ενεργά και δημιουργικά σ' αυτό το πρόγραμμα, έχει μια μοναδική ευκαρία όχι απλώς "προβολής" (πράγμα που θα ήταν ξένο προς την παράδοση και τη νοοτροπία του), αλλά ευκαρία να συμβάλει με τη δική του ιδιάσυνσα κληρονομία και πνευματικότητα στη χάραξη των μεγάλων εκείνων γραμμών, πάνω στις οποίες μπορεί και πρέπει να κινηθεί το όχημα της Ευρώπης κατά την αρχόμενη νέα κιλετιά.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Γ' Ζηνόου 1994

ΙΟΥΛΙΟΣ

4. Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής *Αγαθόνικος*, συνοδευόμενος από τον αδελφό της Ι. Μονής Γωνιάς Αρχιμ. Θεοδόσιο *Πατεράκη* και στελέχη της Μητροπόλεως του, επισκέπτονται την ΟΑΚ και ενημερώνονται από τον Γεν. Διευθυντή για το έργο του Ιερύματος και των Παραρημάτων του.

4. Μέλη της ενορίας Αγίου Ιωάννου του θεολόγου Δαματριάς Ρόδου, συνοδευόμενα από τον ιερέα *Στέφανο Καλλίστη* ενημερώνονται για το έργο της ΟΑΚ.

7. Ομάδα από την Αθήνα.

7. Ομάδα από τη Λέσχη Ο.Τ.Ε. Λάρισας.

1325 8. Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος

Στα πλαίσια του 10. Πανελλήνιου Ποδοσφαιρικού Πρωταθλήματος των Δικηγορικών Συλλόγων που οργανώθηκε υπό την ευθύνη του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων, πραγματοποιήθηκε στην ΟΑΚ ειδική επιστημονική συνεδρία και συνεστίστη με συμμετοχή περίπου 200 δικηγόρων από όλη τη χώρα. Η συνεδρία είχε ως θέμα το **Φυσικό Περιβάλλον**. Τις σχετικές εισηγήσεις έκαμπαν ο Γεν. Διευθυντής *Αλέξ. Παπαδέρος* (Θεολογικές αρχές και εκκλησιαστικές πρωτοβουλίες για το περιβάλλον) και ο *Στέφανος Αλεξάνδρουλος* Καθηγ. Εγκληματολογίας στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ποινική προστασία του περιβάλλοντος). Ακολούθησαν τοποθετήσεις συνέδρων και διατυπώθηκαν εποικοδομητικές σκέψεις και προτάσεις. Το συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο δικηγόρος Χανίων *Πολύβιος Λαγουδάκης*.

10. Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδείας *Ιερώνυμος* συνοδευόμενος από κληρικούς, μοναχές και συνεργάτες της Μητροπόλεως του, καθώς και τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίος*, επισκέπτονται την ΟΑΚ και ενημερώνονται από τον *Κών. Ζορμπά* για το έργο της.

15. Ομάδα από τον Πειραιά.

16. Η *Αικατερίνη Δασκαλάκη*, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συνοδευόμενη από τον δικηγόρο Χανίων *Ιωάννη Δασκαλάκη*, ενημερώνεται για το έργο του Ιερύματος.

1326 18.-24. Βιολογία εντόμων-φορέων ασθενειών

Σειρά μαθημάτων για το παραπάνω θέμα διοργάνωσε το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του ΙΤΕ, με τη συμπαράσταση

του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας και του Ιερύματος Μακ Άρθουρ. Έλαβαν μέρος ειδικοί από 15 χώρες των 5 Ηπείρων. Οι περίπου 20 διδάσκοντες πήγαν ερευνητές διεθνούς φήμης στα πεδία της Μοριακής και Ιατρικής Εντομολογίας από την Ευρώπη και την Αμερική. Μετά από μία εβδομάδα εντατικών θεωρητικών μαθημάτων στις εγκαταστάσεις του Ιερύματος συνεκίσθηκαν πρακτικές ασκήσεις στα εργαστήρια του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ηράκλειο.

Ο Καθηγ. της Μοριακής Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης *Χ. Λούης* δήλωσε σχετικά: "Το θέμα των μαθημάτων αυτών αφορά σε μια από τις μεγαλύτερες πληγές των χωρών του τρίτου κόσμου, τις οποίες προκαλούν ορισμένα κουνουόπια και μύγες που μεταδίδουν τροπικές νόσους. Η ελονοσία π.χ., άγνωστη πια στη χώρα μας, σκοτώνει κάθε χρόνο περίπου 2 εκατομμύρια ανθρώπους, κυρίως παιδιά, στην Αφρική. Το σύνολο των ασθενών από τη νόσο αυτή στις τροπικές χώρες ξεπερνά το μισό δισεκατομμύριο εποίσιως. Εξάλλου, εκατοντάδες χιλιάδες Αφρικανών κάνουν κάθε χρόνο το φως τους από ένα παράσιτο, που μεταδίδεται από το τσιμπημα μιας μύγας στις παραποτάμιες περιοχές της Αφρικής. Τέλος, επιδημίες Νιένγκε, κίτρινου πυρετού και άλλων ανάλογων νόσων που εκδηλώνονται κάθε χρόνο, αφίνουν πίσω τους εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς ή μόνιμα ανάπηρους ανθρώπους.

Η καταπολέμηση των εντόμων-φορέων είναι δυσκολότατη και απαιτεί πολλά χρήματα και καλή οργάνωση εκ μέρους των κρατικών αρχών και του πληθυσμού, αλλά και άριστες επιστημονικές γνώσεις. Διάφοροι λόγοι, όπως η αφυπνιζόμενη περιβαλλοντική συνείδηση, η δημιουργία ανθεκτικών στελεχών στους πληθυσμούς των εντόμων, αλλά και η ακανής έκταση των τροπικών χωρών δεν επιτρέπουν την ευρεία χρησιμοποίηση χημικών εντομοκτόνων, όπως το DDT. Με την επανάσταση στις βιολογικές επιστήμες που άρχισε εδώ και δύο δεκαετίες έχουν ανοίξει νέοι εναλλακτικοί δρόμοι στη σχετική έρευνα, που πιθανώς να οδηγήσουν σε μερικά χρόνια σε ένα αίσιο τέλος στη μάχη του ανθρώπου κατά των τροπικών ασθενειών. Έτσι, το συνέδριο αυτό, στο οποίο διδάσκονται σε επιστήμονες του ανεπτυγμένου και του τρίτου κόσμου τόσον οι κλασικές γνώσεις πάνω στις τροπικές ασθένειες και τους φορείς των, όσο και οι απαραίτητες γνώσεις

Μοριακής Βιολογίας, προσφέρει μια μικρή μεν, αλλά σημαντική βοήθεια στη λύση αυτού του μεγάλου κοινωνικού πρόβληματος”.

Την ευθύνη του συνεδρίου από πλευράς Ακαδημίας είχε η *Βίκη Δασκαλάκη*.

19. Επίσκεψη μαθητών Κατηχητικού Σχολείου του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Σερρών, με συνοδό τον ιερέα π. *Χρήστο Μάνθο Γνωρίζουν* το έργο της ΟΑΚ και των Παραρτημάτων της. Η συζήτηση επικεντρώνεται σε θέματα νεότητας και σε δυνατότητες συνεργασίας με το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας.

1327 26. Ορθοδοξία-Ελλάδα-Ευρώπη

Ημερίδα με ομάδα από το Γερμανικό Τμήμα του Πεδίου Βολής Κρήτης. Μετέχουν ο Διοικητής του Τμήματος Σμήναρχος *Herz*, ο Πτέραρχος της Γερμανικής Αεροπορίας *Johannes-Gottlieb Körre*, άλλοι αξιωματικοί και πολιτικοί από τη Γερμανία. Ενημερώνονται από τον Γεν. Διευθυντή για το έργο του Ιβρύματος και των Παραρτημάτων του και συζητούν μαζί τους διάφορα επίκαιρα θέματα Ορθοδοξίας και οικουμενικών εξελίξεων. Επίσης θίγονται ζητήματα εθνικού μας ενδιαφέροντος (Κυπριακό, “Μακεδονικό”, Βοσνιακό, σχέσεις της Ελλάδας με την Τουρκία και την Αλβανία, Ευρωπαϊκή Ένωση κ.ά.).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

8. Καπτή Πύλη Τρικάλων.

1328 10. Αλβανία: Πραγματικότητες και προοπτικές

Ημερίδα με τον Αλβανό πολιτικό *Gramoz Pashko*, μέλους του αλβανικού Κοινοβουλίου, Οικονομολόγο Καθηγητή των Πανεπιστημίων Τιράνων και Γλασκώβης. Θέμα: Η σύγχρονη κατάσταση και οι προοπτικές στη γειτονική μας Αλβανία. Την εκδήλωση παρακολούθησαν οι εκπρόσωποι των εκκλησιαστικών, πολιτικών και στρατιωτικών Αρχών του τόπου και άλλοι προσκεκλημένοι. Ακολούθησε μακρά συζήτηση και παρατέθηκε δείπνο προς τιμήν του ξένου επισήμου και της συζύγου του. Την επομένη ο *Gramoz Pashko*, συνοδευόμενος από τον *Άλεξ. Παπαδερό*, συναντήθηκε στα Χανιά με τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων *Γ. Παπανδρέου*.

12. Ομάδα από την Αθήνα.

12. Ομάδα από τη Γερμανία.

19. Ομάδα από τον Πειραιά.

1329 21.-27. Μοριακή Γενετική των Λεπιδοπτέρων

Τρίτο διεθνές συνέδριο Μοριακής Βιολογίας και Μοριακής Γενετικής των Λεπιδοπτέρων εντόμων (πεταλούδες και μεταξοσκώληκες). Μετείχαν περίπου 60 επιστήμονες διεθνούς κύρους από

την Αμερική, τον Καναδά, την Ινδία, την Ιαπωνία, την Αυστραλία, καθώς και από την Ελλάδα και άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κεντρικό αντικείμενο του συνεδρίου ήταν η παρουσίαση και συζήτηση πρόσφατων αποτελεσμάτων της έρευνας σχετικά με μοριακούς μηχανισμούς που ελέγχουν την ανάπτυξη αυτών των εντόμων, αλλά και μηχανισμούς που σχετίζονται με την εξελικτική τους πορεία. Το πεδίο εφαρμογής των συμπερασμάτων είναι άμεσα συνδεδεμένο με την αγροτική οικονομία (παραγωγή μεταξιού, προστασία των εντόμων από μικροοργανισμούς και παράσιτα, καταπόλεμη πλαστική εντόμων). Οι προοπτικές συζητήθηκαν κάτω από το πρίσμα της σύγχρονης τεχνολογίας του ανασυνδυασμένου DNA και της γενετικής μηχανικής.

Είναι πλέον παράδοση, το συνέδριο αυτό να γίνεται κάθε τρία χρόνια στην ΟΑΚ, όπως συμβαίνει και με άλλους Κλάδους της Βιολογίας και της Γενετικής.

Οι σύνεδροι επισκέφθηκαν το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας, όπου γνωρίσθηκαν με τους εκεί εργαζόμενους νέους από την Ελλάδα και άλλες χώρες και ενημερώθηκαν για το έργο και τις προοπτικές του Κέντρου. Ακολούθησε (στο Θέατρο) ΚΡΗΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΕΡΙΔΑ, για την οργάνωση της οποίας εμερίμνωσε η πάντοτε πρόθυμη σε κοινωνική προσφορά *Μαρία Κουφάκη*, υπεύθυνη του Κέντρου Λαϊκής Επιμόρφωσης Κισάμου. Κρητικούς χορούς παρουσίασε το παιδικό τμήμα της Σχολής του *Κισάνη*. *Κουμή* με συνοδεία κρητικής μουσικής από τους *Βασ. Καρεφυλλάκη* και *Θεοδ. Τσουρουπάκη Ριζίτικα* απέδωσε ο *Μάρκος Τζουγανάκης*.

Την ευθύνη του συνεδρίου από πλευράς Ακαδημίας είχε η *Βίκη Δασκαλάκη*.

27. Μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου “Κρητική Αδελφότητα” Καβάλας ενημερώνονται για το έργο της ΟΑΚ.

1330 31.-5.9. Αναζητώντας την Πρωτογενή ύλη του Σύμπαντος

Έχντα περίπου ειδικοί επιστήμονες από την Αμερική ως την Ιαπωνία και από τη Νότιο Αφρική ως τη Φιλλανδία συμμετείχαν στο Διεθνές Συμπόσιο με θέμα “Αναζητώντας την πρωτογενή ύλη των Κουάρκς και Γλουονίων”. Οι Σύνεδροι συζήτησαν τις τελευταίες πειραματικές και θεωρητικές εξελίξεις, που αφορούν στην πρωτογενή μορφή της ύλης των Κουάρκς και Γλουονίων, η οποία, σύμφωνα με τη θεωρία του “BIG BANG”, υπήρξε για ένα (δισκατανόπτη μικρό) κλάσμα του δευτερολέπτου μετά τη μεγάλη έκρηξη που δημιούργησε το Σύμπαν και κατόπιν μετασχηματίστηκε στη σημερινή μορφή της πυρηνικής ύλης.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την κοινο-

λογική αυτή θεωρία, το αρχικά εξόχως θερμό και πυκνό Σύμπαν είχε ως απαρχή μια γιγαντιαία έκρηξη, που έλαβε χώρα πριν από 10 έως 20 δισεκατομμύρια έτη παντού στο χώρο. Με την έκρηξη αυτή υποστηρίζεται ότι άρκισε η συνεκι-
ζόμενη ακόμη επέκταση του Σύμπαντος.

Επίκεντρο των παρουσιάσεων του Επιστημονικού Συμποσίου ήταν οι προοπτικές της διεθνώς έντονης δραστηριότητας για την εκ νέου δημιουργία στο εργαστήριο της πρωτογενούς αυτής ύλης στις συγκρούσεις βαρέων πυρπίνων σε ασύλληπτα υψηλές ενέργειες. Οι έρευνες διεξάγονται στο CERN, το μεγαλύτερο κέντρο πυρηνικών ερευνών της Ευρώπης (Γενεύη), όπου συμμετέχουν και Έλληνες επιστήμονες, καθώς και στο Εθνικό Εργαστήριο BROOKHAVEN των ΗΠΑ. Η πιθανή ύπαρξη κατάλοιπων της πρωτογενούς ύλης σε γαλαξιακά συσσωματώματα, καθώς και στο κέντρο των αστέρων Νετρονίων, υπήρξαν επίσης θέματα των διερευνήσεων και συζητήσεων του Συμποσίου.

Ο υπεύθυνος του συνεδρίου από ελληνικής πλευράς Καθηγ. του Τομέα Πυρηνικής και Σωματιδιακής Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών / Πλαναγιώτου τόνισε, μεταξύ άλλων: "Από τη στιγμή που ο νους του ανθρώπου συνέλαβε το μέγεθος και την πολυπλοκότητα του Σύμπαντος, διερωτάται πώς αυτό δημιουργήθηκε και εξελίχθηκε. Οι Έλληνες της Β' χιλιετίας π.Χ. ήταν από τους πρώτους που στοκάστικαν και κατανόσαν -σε βάθος ασύλληπτο για την εποχή εκείνη- την Κοσμογονία. Ο ποιητής, στοκαστής και φιλόσοφος Ορφέας παρουσιάζει τη γένεση του Σύμπαντος στους Ορφικούς Ύμνους του Ουρανού και της Φύσης: "... τα πάντα είσαι συ (η φύση), γιατί μόνη σου κατασκευάζεις τα πάντα". Το Ορφικό Σύμπαν έχει μια αρκή, υπάρχει από τη στιγμή της γένεσής του και όχι από την αιώνιότητα, δημιουργήθηκε εξ αρκής και όχι από κάποιο άλλο Σύμπαν, που υπήρχε πριν από αυτό. Η έννοια του χρόνου γεννήθηκε και συνδέεται άρρηκτα με τη δημιουργία του χώρου. Το Σύμπαν εξελίσσεται βάσει θεμελιακού νόμου, από τον οποίο απορρέουν οι αρκές που διέπουν τα φαινόμενα.

Είναι πράγματι αξιοθαύμαστο το ότι οι αρκές της Ορφικής Κοσμογονίας-όπως διατυπώθηκαν περίπου 3000.έτη πριν-που βασίστηκαν στο βαθύ στοκασμό και την αναζήτηση της επιστημονικής αλήθειας, συμπίπτουν τόσο με τη σημερινή επιστημονική αντίληψη της γένεσης και εξέλιξης του Σύμπαντος.

Για τους ερευνητές του 20ου αιώνα, το ερώτημα της δημιουργίας του Σύμπαντος έχει λάβει

πρωταρχική σημασία και αντιμετωπίζεται με την πολυδιάστατη μορφή της σύγχρονης Επιστήμης. Κύριο αξίωμα και της σύγχρονης έρευνας είναι ότι το Σύμπαν σκηματίστηκε βάσει αρκών που συνεκώς αναζητούμε. Ανακαλύπτουμε αναλογίες και συσχετισμούς ανάμεσα στο ίδιο το Σύμπαν και στα Κουάρκς, τα θεμελιωτικά σωματίδια ανάμεσα στο μέγιστο 10^{24} μέτρα, και στο ελάχιστο 10^{19} μέτρα. Οι ανακαλύψεις, πιστεύουμε, θα οδηγήσουν στη δημιουργία μιας θεωρίας "απέριττης", καθώς τόσο τα φαινόμενα του Μακρόκοσμου, όσο και του Μικρόκοσμου θα θεωρούνται ως συνέπεια των ιδίων βασικών αρκών".

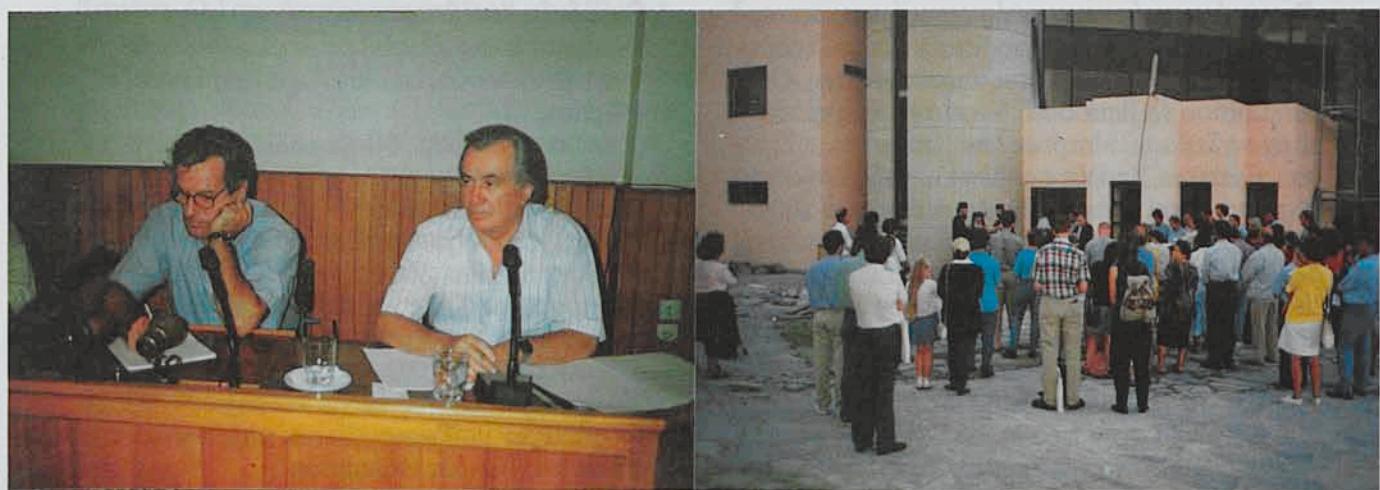
Προσευχή για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την προτροπή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, που έχει καθιερώσει την 1η Σεπτεμβρίου ως ημέρα προσευχής για την προστασία του περιβάλλοντος, τελέσθηκε το απόγευμα της ημέρας αυτής στο πρόαυλο του νέου Συνεδριακού Κέντρου της ΟΑΚ κατανυκτική ακολουθία και Αγιασμός, προεξάρχοντος του Σεβασμού Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου. Παρέστησαν τα στελέχη της ΟΑΚ και τα μέλη του παραπάνω συνεδρίου, στα οποία είχε διανεμηθεί σε μετάφραση η σκεπτική ακολουθία, καθώς και η ιστορική Εγκύλιος του Οικουμενικού Πατριαρχείου για το περιβάλλον (1989). Στην ομιλία του (την οποία μετέφρασε στα Αγγλικά ο π. Ιωάννης Raffan) ο Σεβασμώτατος ανέπτυξε βασικές αρκές της ορθόδοξης κοσμολογίας και παρατήρησε, ότι όποιες και αν είναι κατά καιρούς οι θεωρίες της επιστήμης για τη γένεση του Σύμπαντος, δεν μπορούν ποτέ να απαντήσουν οριστικά στο πρωταρχικό ερώτημα με τρόπο διαφορετικό από εκείνον που γνωρίζει η βιβλική αποκάλυψη για την εκ του μπενός δημιουργία του Σύμπαντος από τον παντοδύναμο τριαδικό Θεό της αγάπης. Οι ξένοι σύνεδροι άκουσαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και με ευχαρίστηση την ομιλία του Σεβασμώτατου και πρόσεξαν ιδιαίτερα το σημείο εκείνο της ομιλίας του, στο οποίον ειπώντες ότι η Ορθοδοξία είδε πάντοτε θεϊκά και ενθάρρυνε την έρευνα του φυσικού κόσμου, την οποίαν ευλογεί και σήμερα, περιμένοντας από αυτήν να συμβάλει στη βαθύτερη κατανόση του μυστηρίου της θείας Δημιουργίας.

Την ευθύνη του συνεδρίου από πλευράς Ακαδημίας είχε η Βίκη Δασκαλάκη

"Τί κωλύει με βαπτισθῆναι;"

Κατά την έναρξη του υπ' αριθμ. 1330 διεθνούς συνεδρίου η εκ των μελών αυτού Λαζάρεα (συνέκεια στη σελ. 278)

1

2

3

4

5

6

1. O G. Pashko (αριστερά) στο βήμα της ΟΑΚ

2. Από την προσευχή για την προστασία του περιβάλλοντος

3. «Βαπτίζεται η δούλη του Θεού Larissa»

4. Με την Υπουργό K. Αγγελίδην

5. Από τον Εσπερινό στο Παρεκκλήσι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

6. Η Αιγατερίνη Καρκαλά - Ζαρμπά ανοίγει την έκθεση της ΟΑΚ στη Γερμανία.

(συνέχεια από τη σελ. 276)

Bravina (ρωσικής καταγωγής ερευνήτρια, που εργάζεται στο Πανεπιστήμιο Bergen της Νορβηγίας) προσπήθε στον Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ και εξίπτησε να βαπτισθεί. Το αίτημα διαβιβάσθηκε στον Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίο. Υπήρξε προβληματισμός λόγω του περιορισμένου χρόνου. Τη λύση έδωσε ο Αιθόπας των Πράξεων των Αποστόλων. Τη συνοπτική, αλλά εντατική κατάκτηση έκαμε ο αιδεστιμολ. π. *Iakunin Raffan* και ο Σεβασμιώτατος ετέλεσε το μυστήριο στο παρεκκλήσι του Αγ. Οικουμενίου, στο Καστέλλι, το Σάββατο, 3. Σεπτεμβρίου. Την επομένη η νεοφύτιστη προσπήθε στην πρώτη θεία Κοινωνία στην Ιερά Μονή Γωνιάς.

Ευλογημένο το όνομα του Θεού των Φώτων, που καλεί τους σοφούς του αιώνος τούτου στο μυστήριο της σωτηρίας.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- 12. Όμάδα από τη Γερμανία.
- 15. Όμάδα από τη Γερμανία.

1331 21.-5.10. Ζέσα Ορθοδοξία

15νθήμερο Σεμινάριο εισαγωγής στην Ορθοδοξία, στο οποίον έλαβαν μέρος 68 άνθρωποι από την περιοχή του Αμβούργου, μεταξύ των οποίων ήταν και πολλοί διακεκριμένοι επιστήμονες. Την οργανωτική ευθύνη από γερμανικής πλευράς είχε ο τέως Προϊστάμενος του Καθεδρικού ναού του Αρκαγγέλου Μιχαήλ του Αμβούργου *H.J. Quest*.

Το πρόγραμμα "ΖΩΣΑ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ" εφαρμόζεται από πολλών ετών με επιτυχία από την Ορθόδοξη Ακαδημία. Σκοπός του είναι να διευκολύνει στελέχη και άλλους χριστιανούς διαφόρων Ομολογιών να γνωρίσουν την Ορθοδοξία. Κατά τα 26 έτη λειτουργίας της Ακαδημίας χιλιάδες ετερόδοξοι έλαβαν μέρος σ' αυτό το πρόγραμμα.

Για να κατανοήσουν οι φίλοι αναγνώστες μας τι περίου περιλαμβάνει ένα τέτοιο πρόγραμμα, καταχωρούμε τα κύρια στοιχεία του, που είναι ενδεικτικά και για τα λοιπά Σεμινάρια του τύπου αυτού.

Στη διάρκειά του έγιναν οι παρακάτω εισηγήσεις, μετά από τις οποίες ακολούθησε μακρά συζήτηση:

- * Η εργασία της Ορθοδόξου Ακαδημίας και το ιστορικό-πολιτιστικό της πλαίσιο.
- * Η βίωση του Αγίου στην ορθόδοξη ευσέβεια.
- * Οι Εκλογίες και το μέλλον της Ευρώπης.
- * Η οικουμενική αποστολή της Ορθοδοξίας. (Εισηγήσεις του Γεν. Διευθυντή Αλεξ. Παπαδερού)
- * Η Παναγία Θεοτόκος: Εικόνες και προσκύνη-

ση

- * Ορθόδοξη ευσέβεια. (Εισηγήσεις της Κατερίνας Καρκαλά-Ζορμπά).
- * Ίκνη των Αποστόλων στην ζωή της Εκκλησίας της Κρήτης. (Εισήγηση Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου).
- * Τουρισμός και νεότητα-προτεραιότητες στο έργο της Ορθοδόξου Ακαδημίας. (Εισήγηση *Alex Spengler*).
- * Ο Απόστολος Τίτος και η Κρήτη. Τέσσερα εξόχως σπουδαϊκά μαθήματα του *C.H. Hunzinger*, Καθηγητή της Κ. Διαθήκης στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, ο οποίος έκαμε επίσης δύο εξίσου ενδιαφέροντα μαθήματα για τα χειρόγραφα του *Qumran* της Νεκράς Θάλασσας.
- * Η Εκκλησία μας και οι άλλες Εκκλησίες. Τοπικά οικουμενικά ζητήματα (εισήγηση του *H. Clasens*).

Τα μέλη του Σεμιναρίου επισκέφθηκαν επίσης τον Σεβασμ. Ειρηναίο στην έδρα του στο Καστέλλι, εγνώρισαν την Ιερά Μονή Γωνιάς και άλλες Μονές και τις αρχαιότητες της Κρήτης, έλαβαν μέρος στο πανηγύρι της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στη Νωπήγεια, επισκέφθηκαν το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας και είχαν πολλές άλλες επαφές με ανθρώπους και τόπους της Κρήτης.

Το πάτημα των σταφυλιών στο πατπήρι της Ακαδημίας υπήρξε για όλους μα ξεχωριστή εμπειρία. Και όλοι οι συμφώνησαν στη διαπίστωση, ότι προγράμματα όπως το παραπάνω αποτελούν ασφαλή δρόμο για μια βαθύτερη γνωριμία και αλληλοκατανόηση των χριστιανών της Ευρώπης και όλου του κόσμου.

Την ευθύνη του συνεδρίου από πλευράς Ακαδημίας είχε η *Αικατ. Καρκαλά-Ζορμπά*

- 26. Όμάδα από την Ολλανδία.

- 28. Όμάδα από τη Γερμανία.

Φιλοξενίες:

Κατά το τελευταίο τρίμηνο είκαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμε μεταξύ άλλων,

- * τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Προνοιας *Pan. Κουρουμπλή* με την οικογένειά του,
- * την *Όλγα Σουύλοβα* με τη μπέρα της. Η Όλγα γεννήθηκε το 1978 στη Μόσχα. Είναι ακόμη μαθήτρια και γνωρίζει πολλά για την Ελλάδα: Για τη μυθολογία, την ιστορία, τη γεωγραφία και τους ανθρώπους της. Το απέδειξε σε διαγωνισμό μεταξύ πολλών μαθητών από σχολεία της Μόσχας και της ευρύτερης περιοχής και πήρε το πρώτο βραβείο: ένα ταξίδι στην Ελλάδα για φιλοξενία μάς εβδομάδας από τον ΕΟΤ (στην

Αθήνα και τη Ρόδο), με συνοδό τη μπέρα της Τατιάνα. Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ, που βρέθηκε στη Μόσχα περί τα τέλη Μαρτίου (πρβλ. ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΑΓΗΣ 32/1994, σελ. 264), συνάντησε τυχαία στην Ελληνική Πρεσβεία την πανέξυπνη μαθήτρια και, ύστερ από συνεννόηση με τον Πρέσβη Κυριακό Ροδούσακη, προσκάλεσε εκείνη και τη μπέρα της να παρατείνουν την παραμονή τους στην Ελλάδα και να φιλοξενηθούν στην ΟΑΚ για δυό επιπλέον εβδομάδες. Όπως όλα δείχνουν, η Όλγα, που κειρίζεται ήδη θαυμάστη τη γερμανική γλώσσα και έχει πάρει τα πρώτα στοιχεία της ελληνικής, αναπροσανατολίζει τα ενδιαφέροντά της και σκέπτεται να αφιερωθεί στη σπουδή του Ελληνισμού.

Έκθεση της ΟΑΚ στη Γερμανία

Η επιστημονική συνεργάτις μας *Αικατερίνη Καρκαλά-Ζορμπά* έλαβε μέρος στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Οικουμενικού Συνδέσμου ήων Ακαδημιών της Ευρώπης στο Bad Boll της Γερμανίας. Στα πλαίσια της Συνέλευσης έγιναν και τα εγκαίνια Έκθεσης 51 έργων της Καλλιτεχνικής Συλλογής μας "ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟ". Η Έκθεση θα παρουσιασθεί επί ένα έτος περίπου σε διάφορες Ακαδημίες της Δυτικής Ευρώπης.

Ορθόδοξος Μοναχισμός και Ευρώπη

Όπως γράφουμε και στο κύριο άρθρο, το Συμβούλιο της Ευρώπης έκρινε χρήσιμο να συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του **"Πολιτιστικές Διαδρομές"** και το Χριστιανικό Μοναχισμό. Με θετική παρέμβαση του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού, που βασίσθηκε σε τεκμηριωμένη πρόταση, το Συμβούλιο συμπεριέλαβε στο πρόγραμμα και τον Ορθόδοξο Μοναχισμό, η δε πρώτη εκδήλωση του προγράμματος υπήρξε διεθνές συμπόσιο, που πραγματοποιήθηκε στο Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, στη Μονή Βλατάδων Θεοσαλονίκης από 28. Σεπτεμβρίου μέχρι 2. Οκτωβρίου με θέμα: "ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ". Έλαβαν μέρος εκπρόσωποι του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Υπουργείων Πολιτισμού της Ελλάδας και άλλων κυρίων των βαλκανικών χωρών, μοναχοί και ειδικοί επιστήμονες, που παρουσίασαν άκρως ενδιαφέρουσες και σε πολλές περιπτώσεις άγνωστες ως τώρα πτυχές του Ορθόδοξου Μοναχισμού. Η Α.Θ.Π.ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος Α΄ και ο Μακαρ. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάστος Ελλάδος Σεραφείμ διεδήλωσαν με Μυνήματά Τους το ενδιαφέρον της Εκκλησίας γι' αυτό το πρόγραμμα, ενώ οι τοπικές

Αρκές της Θεοσαλονίκης περιέβαλαν το συνέδριο με ενεργό συμπαράσταση.

Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ **Αλέξ. Παπαδερός**, ανταποκρινόμενος σε σχετική πρόσκληση, έλαβε μέρος στο συνέδριο και εξέθεσε τις απόψεις και προτάσεις του για την εξέλιξη και εφαρμογή του προγράμματος κατά τα επόμενα έτη. Επίσης έκαμε, κατ' αρχήν, δεκτό το αίτημα του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Υπουργείου Πολιτισμού, να συνεργήσει η Ορθόδοξη Ακαδημία στην εφαρμογή του προγράμματος από ελληνικής πλευράς, σε συνεργασία και με τις λοιπές χώρες που μετέχουν σ' αυτό (Γαλλία, Δανία, Πορτογαλία και Ρουμανία).

Επίσκεψη στην Κύπρο

Κατά τη διάρκεια επισκέψεώς του στην Κύπρο ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ **Αλέξ. Παπαδερός** έγινε δεκτός (18. Αυγούστου) από την Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού *Κλαίρη Αγγελίδη* και συζήτησε μαζί της θέματα Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής, άλλα εκπαιδευτικά ζητήματα, καθώς και τρόπους συνεργασίας μεταξύ του Ευρωμεσογειακού Κέντρου Νεότητας και Οργανισμών Νεολαίας της Κύπρου.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Δυστυχώς η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς συνεχίζει την ακατανόητη αδιαφορία της και απέρριψε και πάλι και τις 5 αιτήσεις του Ευρωμεσογειακού Κέντρου Νεότητας για ενίσχυση αντίστοιχων προγραμμάτων του. Η εξαιρετικά δυσάρεστη αυτή άρνηση δεν απέτρεψε μεν την εκτέλεση των προγραμμάτισμένων δραστηριοτήτων του Κέντρου, επιβάρυνε όμως υπερβολικά τον προϋπολογισμό της ΟΑΚ. Κατά την περίοδο μεταξύ 15. Ιουνίου και 22 Οκτωβρίου φιλοξενήθηκαν πολλές ομάδες νέων και νεανίδων (συνολικά 135 άτομα) από την Ελλάδα και 23 άλλες χώρες. Έγιναν εργασίες ολοκλήρωσης του υπαίθριου θεάτρου, φυτεύθηκαν δέντρα και αναπτύχθηκαν πολλές άλλες δραστηριότητες, πολιτιστικές εκδηλώσεις κλπ. Οι νέοι άνθρωποι είκαν επίσης την ευκαιρία, να συμμετάσχουν στην ζωή της Ακαδημίας και της Εκκλησίας μας γενικότερα και να γνωρίσουν το νησί μας.

Εξάλλου, νέοι και νέες από την ενορία του Aachen της Γερμανίας και υπό τον πάστορα *Jürgen Sonnenburg* εργάσθηκαν εθελοντικά από

25 Ιουλίου μέχρι 10 Αυγούστου στην ΟΑΚ.

Το Κέντρο λειτουργούσε υπό την ευθύνη του *Alex Spengler*, με συνεργούς τον *Αντώνη Μαρκαντώνη* και τον *Στέλιο Καλατζάκη*, μαγείρισσα την *Ευρυκία Καλατζάκη* και βοηθούς τον *Βασίλη Πρίφτη* (Αλβανία) και τον *Τεμούρη Καλαντάρος* (Γεωργία).

* Καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις

Έκτος από τις δραστηριότητες που ανέπτυξε το Κέντρο κατά την περίοδο των κατασκνώσεων, είχαμε ακόμη τις παρακάτω εκδηλώσεις στο υπαίθριο θέατρο:

- 10. Ιουλίου: Η καλλιτεχνική Εταιρία Φουρνέ, ύστερα από πρόσκληση του Φιλολογικού Σύλλογου "Κισαμικός", παρουσίασε το έργο του Ισπανού συγγραφέα *A. Κασσόνα* **"Τα δένδρα πεθαίνουν δρθια"** σε μετάφραση *I. Ιατρίδη* και σκηνοθεσία *G. Καλογεράκη*
- 19. Αυγούστου: Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων "ΤΡΑΜΒΟΥΣΙΑ 94", ο Φιλολογικός Σύλλογος "ΚΙΣΑΜΙΚΟΣ" διοργάνωσε εκδήλωση με τον **Λουδοβίκο των Ανωγείων**.
- 21. Αυγούστου: Το Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήρι παρουσίασε το έργο του Νίκου Καραντζάκη **"Ο Πρωτομάστορας"**
- 27. Αυγούστου: Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. παρουσίασε το έργο του Γεωργίου Χορτάζη **"Πλανδρία"**.

Εορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

Στο ανεγειρόμενο στο Κέντρο παρεκκλήσι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος τελέσθηκαν και φέτος ο Εσπερινός και η θεία Λειτουργία με συμμετοχή των νέων του Κέντρου, του προσωπικού της ΟΑΚ και άλλων προσκυνητών. Μετά τη θεία Λειτουργία, ο διακεκριμένος κληρικός της Μητροπόλεως του Βελγίου π. *Ignatios Reekstaadt*, ο υιός του π. *Αθηναγόρας*, Αρχιδιάκονος του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ συζήτησαν με τους νέους του Κέντρου το θέμα: "Η Μεταμόρφωση του Χριστού και η μεταμόρφωση του ανθρώπου και του κόσμου".

Νέες ελληνίδες στη Γερμανία

Από 10. μέχρι 24. Αυγούστου, 10 νέες από την Κρήτη και την υπόλοιπη Ελλάδα πραγματοποίησαν εκπαιδευτικό ταξίδι στη Γερμανία στα πλαίσια συνεργασίας του Ευρωμεσογειακού Κέντρου Νεόπτηας και του Κέντρου Νεόπτηας της Ευαγγελικής Εκκλησίας του *Iserlohn*.

Μαζί με άλλους νέους και νέες από την περιοχή που είχαν λάβει μέρος στις κατασκνώσεις εργασίας στο δικό μας ΕΚΝ παλαιότερα και ελληνόπουλα από την Ιερά Μητρόπολη Γερμανίας,

είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, να γνωρίσουν την πολιτιστική και κοινωνική ζωή της περιοχής και να ανταλλάξουν σκέψεις σε θέματα νεότητας. Ακόμη συμμετείχαν σε οικουμενική συνάντηση νέων και παρουσίασαν το έργο του ΕΚΝ και πτυχές της Ορθοδοξίας.

Υπεύθυνος του προγράμματος από τη γερμανική πλευρά ήταν ο *Martim Wehn* και εκ μέρους του ΕΚΝ η *Anna Peukianak*

ΟΙ ΧΑΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΠΕΣ ΜΑΣ

Βαπτίσεις:

19. Ιουνίου: *Εφράσην*, κόρη του συνεργάτη μας *Νικήτα Παπαδογιαννάκη*

31. Ιουλίου: *Αριάδνη*, κόρη των επιστημονικών συνεργατών μας *Κώστα και Κατερίνας Ζορμπά*

27. Αυγούστου: *Γεώργιος* υιός της Προϊσταμένης της Γραμματείας της ΟΑΚ *Μαρίας Ράϊσάκη-Ξανθουδάκη*

24. Σεπτεμβρίου: *Ελένη*, εγγονή των συνεργατών μας *Δημητρίου* και *Χρυσής Παπαδερού*.

Γάμος: Στις 17. Σεπτεμβρίου τελέσθηκε στον προ του παρεκκλησίου της ΟΑΚ ο γάμος του *Γεώργιου Λελεδάκη* και της *Μαρίας Παπαδερού*, κόρης του Γεν. Διευθυντή της Ακαδημίας. Το μεσημέρι ετέλεσαν οι Σεβασμ. Μητροπολίτες Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίος* Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίος* και Λάμπης και Σφακίων *Ειρηναίος* περιστοιχούμενοι από ιερείς και διακόνους.

Εκδημία: Στις 9. Σεπτεμβρίου απεβίωσε η *Αικατερίνη Φουράκη* μπέρα της συνεργάτιδος της ΟΑΚ *Κούλας Φουράκη*

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

73006 Κολυμπάρι - Χανιά

Τηλέφ: 0824-22245 TELEFAX: 0824-22060

TELEX: 0291 253 OAC CRETE

ISSN 1105-7017

Διευθυντής Συντάξεως και υπεύθυνος κατά το νόμο:

Αλέξανδρος Παπαδερός

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Κων/νος Σανιδάς

Ιωαννίνων 6 - Μοσχάτο - Τηλ.: 9414233

Επίσιμα συνδρομή δρχ. 500 - Εξωτερικού δολ. 10

Εμβάστητα: ΑΤΕ - Χανιά, Λογαρ. 37704003260-96

Τιμή τεύχους δρχ. 100

Γίνονται δεκτές προστεπτικές εισφορές

Για τα μη ευπόριγμα κείμενα την ευθύνη έχει
ο Διευθυντής Συντάξεως